

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมหัวหน้าแผนกวิชาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามสมรรถนะเฉพาะตำแหน่ง

กาญจนา เงื่อนกลาง^{1*} อีรุฒิ บุญโสภณ² พรหมสวัสดิ์ ทิพย์คงคา³ และ วิเชียร เกตุสิงห์⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมหัวหน้าแผนกวิชาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามสมรรถนะเฉพาะตำแหน่ง และ 2) พัฒนาและประเมินประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรมหัวหน้าแผนกวิชาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามสมรรถนะเฉพาะตำแหน่ง โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา ซึ่งใช้กระบวนการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มเป้าหมายการวิจัย ได้แก่ หัวหน้าแผนกวิชา ที่มีประสบการณ์ในการทำงานในอาชีพมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการพัฒนาและประเมินรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมหัวหน้าแผนกวิชาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามสมรรถนะเฉพาะตำแหน่ง พบว่า ได้รูปแบบที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของ 5 องค์ประกอบ ส่วนผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด และองค์ประกอบทุกรายการของรูปแบบมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ 2) ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรมตามรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมหัวหน้าแผนกวิชาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามสมรรถนะเฉพาะตำแหน่ง พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ทักษะ และกิจนิสัยที่ดีเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหัวหน้าแผนกวิชา ตามสมรรถนะเฉพาะตำแหน่ง โดยการพัฒนาศูนย์ฝึกอบรม ประกอบด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน 1 หัวข้อและการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 11 หัวข้อ ที่มีองค์ประกอบ คือ เนื้อหา สื่อ กิจกรรม และการประเมินผลของแต่ละเรื่อง ผลการประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม โดยประยุกต์ใช้รูปแบบซิป มีผลดังนี้ 1) การประเมินบริบท จากผู้เชี่ยวชาญพบว่าหัวข้อเรื่องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมมีความสอดคล้องสูงและมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น หลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความสอดคล้องสูงทุกรายการ ผลการนำหลักสูตรฝึกอบรมไปทดลองใช้พบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ด้านทฤษฎีเท่ากับร้อยละ 82.11/81.02 และคะแนนของผลสัมฤทธิ์ด้านปฏิบัติเท่ากับร้อยละ 79.74 3) การประเมินกระบวนการ พบว่าประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมด้านทฤษฎีเท่ากับ 87.28/85.46 และด้านปฏิบัติเท่ากับร้อยละ 90.53 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 4) การประเมินผลผลิต พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีความพึงพอใจต่อการนำความรู้และทักษะของหัวหน้าแผนกวิชาที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการสอนของครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด จากผลการประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมทุกรายการเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด สรุปได้ว่าหลักสูตรฝึกอบรมมีประสิทธิภาพตามสมมติฐานของการวิจัย

คำสำคัญ: รูปแบบ, หลักสูตรฝึกอบรมหัวหน้าแผนกวิชาในสถานศึกษา, ตามสมรรถนะเฉพาะตำแหน่ง

¹ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

² ศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

³ กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

⁴ ที่ปรึกษาสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

* ผู้รับผิดชอบประสานงาน โทร. 08-5492-5498 อีเมล: k-a-n_1974@hotmail.com

The Development of Training Course for Department Heads in Colleges under Office of the Vocational Education Commission based on Particular Competencies

Kanjana Nguanklang^{1*} Teravuti Boonyasopon² Promsawat Tipkongka³ and Wichien Ketsingha⁴

Abstract

The aims of this research were to (1) develop and assess the appropriateness of the development model of training course for department heads in colleges under Office of the Vocational Education Commission based on particular competencies, 2) develop and evaluate the efficiency of the training course for department heads in colleges under the Office of the Vocational Education Commission based on particular competencies. The research has been designed as the research and development with both qualitative and quantitative data. The target group of the research comprised department heads with at least 3- year working experiences selected by determined criteria. The research finding can be concluded as follows: 1) The result of development and appropriateness assessment of the training course for department heads in colleges under the Office of the Vocational Education Commission according to particular competencies revealed the model postulating relationship of 5 elements. The model appropriateness in the highest level which was corresponding to the research hypothesis 2) The result of the training course development and efficiency evaluation revealed that the objectives of the training course were to nurture trainees on knowledge, skills and good habits concerning functional operation of department heads based on particular competencies. The training course comprised of 1 topic of self learning package and 11 topics of workshop training. Each topic comprised of content, media, activities and evaluation process. The efficiency evaluation of the training course applying CIPP Model revealed that: 1) the context evaluation presented high level of correspondence and the highest level of appropriateness between the content and the training objectives 2) the input evaluation showed that the training course was very appropriate as well as highly congruent with all items. The try-out result of the training course showed the efficiency of the theoretical score at 82.11/81.02% and practical score at 79.74% 3) the process evaluation showed the efficiency on the theoretical of the training course at 87.28/85.46% and that of practical at 90.53%, which were higher than the determined criteria of both theoretical and practical parts 4) the product evaluation showed satisfaction of school administrators on applying knowledge and skills by trainees to their teaching at the highest level in overall. Furthermore, learners reported satisfaction towards teaching of trainers in overall at the highest level. Meanwhile, teachers also reported satisfaction on learners' characteristics at the highest level. Based on the efficiency evaluation result of the training course, all items reached the determined criteria, it thus can be concluded that the training course was efficient following the research hypothesis.

Keywords: Model, training course for department heads in colleges particular competencies

¹ Doctoral Degree Student, Department of Technical Education Management, Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

² Professor, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

³ Associate Professor, Department of Technical Education Management, Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

⁴ Advisor of Office of the Education Council, Ministry of Education, Bangkok, Thailand

* Corresponding Author Tel. 08-5492-5498 e-mail: k-a-n_1974@hotmail.com